

VAN: MIVD/CIU
AAN: zie verzendlijst
ONDERWERP: MIVD INTSUM
VOLGNUMMER: 014/19 december 2002
SIC: UAJ/UCG/UDG
AFGESLOTEN: 190800Zdec02

INHOUD

- 2.1 IRAK
- 2.1.1) Oppositie Irak wil federale staat na val Hussein

2.1 IRAK

2.1.1 Oppositie Irak wil federale staat na val Hussein

De ongeveer vijftig oppositiegroeperingen in Irak die de afgelopen dagen in Londen bijeen waren, hebben zich uitgesproken voor een democratische federale staat na de val van Saddam Hussein. Deze staat zal de gevolgen van tien jaar „repressieve en terroristische praktijken“ van de huidige leider moeten uitwissen. De groeperingen sloten in de nacht van maandag op dinsdag de conferentie af met een „politieke verklaring“, een verklaring omtrent de „Overgangperiode“ en de benoeming van een uit 65 leden bestaande coördinatiecommissie welke mogelijk op 15 januari een nieuwe vergadering belegt in het noorden van Irak.

De „politieke verklaring“ handelt over staatsvorm, staatsrecht, rechten van de minderheden, veiligheidsaspecten, (vriendschappelijke) relaties met de buurlanden van Irak, de VN en de internationale gemeenschap.

De „Overgangperiode“ handelt over een 2 jarige periode na de val van Hussein, waarin verkiezingen zijn voorzien om een democratische staat met een permanente grondwet te verwezenlijken. De twee voor het overgangsbestuur verantwoordelijke instanties zijn: de „Transitional National Assembly“ (TNA) bestaande uit vertegenwoordigers van de nationale religieuze, politieke, sociale en geografische elementen van het Iraakse volk en uit ervaren en gekwalificeerde personen die wetgevende functies kunnen uitoefenen“ en een Soevereine Raad bestaande uit drie personen die de taken van het staatshoofd zullen waarnemen.

De bijeenkomst had zondag afgelopen moeten zijn, maar de ruim driehonderd deelnemers konden het aanvankelijk niet eens worden over de zetelverdeling (o.a. aantal onafhankelijken en shi'itische vertegenwoordigers) binnen het nieuw te vormen coördinatiecommissie, die de kern van een overgangsbestuur zou moeten worden.

Uiteindelijk is besloten dat de zes groeperingen die door de Verenigde Staten als oppositiebeweging zijn erkend, de commissie zullen leiden. De post van secretaris-generaal blijft voorlopig open. Volgens bronnen binnen de oppositie wordt zo voorkomen dat een ethnische of religieuze groep een overwicht krijgt.

Volgens de politieke verklaring is een federaal systeem een geschikte basis om een oplossing te vinden voor het „Koerdische probleem in een verenigd Irak“. Zij erkent het recht op zelfbeschikking van de Koerden in het noorden van het land. Een regering die na de val van Saddam Hussein aan de macht komt, zou de akkoorden over autonomie die nu in

iraaks Koerdistan gelden, moeten erkennen, zolang er nog geen nieuwe grondwet is. De Koerdische strijders zouden deel moeten gaan uitmaken van de Iraakse strijdkrachten

Beoordeling

De politieke verklaring en de coördinatiecommissie maken geen einde aan de grote verdeeldheid binnen de oppositie. Ideologische en religieuze verschillen, persoonlijke rivaliteit, onderling wantrouwen en ethnische herkomst scheiden de groepen. Bovendien krijgen zij steun uit verschillende landen. De bijeenkomst in Londen had plaats onder grote druk van de Amerikaanse regering, die de oppositieleiders voor een eventuele militaire operatie in Irak tot eenheid wil brengen. Ondanks de gebleken meningsverschillen reageerde het Witte Huis dinsdagavond positief op de uitkomsten van het beraad. Een zagsman van het ministerie van Buitenlandse Zaken repte zelfs van een „historische mijlpaal”. Arno Fleischer, woordvoerder van het Witte Huis, zegde de deelnemers van de conferentie Amerikaanse steun toe bij de realisering van alle voornemens.

Vragen en/of opmerkingen over de inhoud van dit INTSUM richten aan
MFVD/CIU

Vragen en/of opmerkingen over de adressering van dit INTSUM richten aan
Accountmanager CO/KM/KIu/KL